förhållanden kommer nu, på begäran av ostindiska myndigheter, att utföras genom byrån; till en början ämnar man skaffa sig uppgifter om distributionen av »mosquitos» i allmänhet, och släktet *Stegomyia* särskilt, i övriga — franska, tyska, holländska, amerikanska och japanska — besittningar i »the Far East» och anskaffa samlingar från nämnda områden. Även påtänker man utsändande av en entomolog till några av dessa platser. En d:r A. STAUNTON har erbjudit sig skaffa samlingar från de federerade malajstaterna; han besöker f. n. Siam och Indo-China; mr MOULTON (Sarawak Museum) har lovat assistera i Borneo och mr MONTAGUE (Cambridge), som nyligen startat en expedition till New Caledonia, skall hemföra samlingar därifrån och från flera platser som besökas under vägen.

Byrån har vidare uppdragit åt mr FISKE, en av de mest framstående entomologerna i Förenta Staternas »Bureau of Entomology» att under ledning av Royal Society och på bekostnad av regeringen i Nyassaland företaga en grundlig undersökning av de biologiska förhållandena hos »tsetseflugan» (*Glossina morsitans*, överförare av »sömnsjukan» hos *djur*); preliminärt är nu mr F. sysselsatt med dylika undersökningar rörande *Glossina palpalis* — överförare av sömnsjukans hos *människan* parasit: *Trypanosoma Gambiense* (FLAGELLATÆ). — Man påräknar även assistens av de två entomologer, som på uppdrag av byrån redan äro i verksamhet i både Ost- och Väst-Afrika. Utgifterna bestridas delvis av Andrew Carnegie-fonden. Det är otvivelaktigt att upptäckten av en metod att komma till rätta med dessa farliga Diptera skall få ett stort inflytande på den afrikanska kontinentens framtid — dess kolonisationsmöjligheter och utveckling.

Rapporten påpekar även att en närmare kännedom om de *parasitiska Hymenoptera* (Ichneumoniderna) blir allt mera trängande och att antalet dugliga specialister, som syssla med denna grupp, tyvärr är alltför begränsat, samt att en eller flere assistenter inom byrån måste ägna sig häråt. — För identifiering av de afrikanska *Tachiniderna* — »a very useful family of the parasitic flies» — har man lyckats få assistens av d:r VILLENEUVE (Rambouillet), som åtagit sig att bestämma allt till honom insänt material. — Statssekreteraren för kolonierna har uttryckt sitt erkännande av byråns raska arbete och bifallit dess begäran om stabens ökning. — British Museum har på flera sätt ägnat byråns direktör och assistenter sin hjälp.

(Ur »The Lancet», 14 mars 1914.)

Ref. av *H. Nordenström.*

Smärre meddelanden och notiser.

Abisko nationalpark i coleopterologiskt hänseende. — Ehuru bland annat i denna tidskrift Abisko-områdets i Torne lapp-

mark lepidopter-fauna utförligare behandlats och spridda meddelanden om hymenoptera, neuroptera o. s. v. därifrån varit synliga i den nyare entomologiska litteraturen, synes denna senare vara alldeles blottställd på bidrag till områdets coleopterfauna. Författaren till denna uppsats vistades vid Abisko några veckor i juli månad år 1908, alltså innan området blev naturskyddat, och gjorde då i trakten omkring turiststationen, utefter Abiskojokks stränder, på fjället Nuolja samt utefter fjällets sluttning på nordsidan fram till Björkliden undersökningar över coleopterfaunans sammansättning.

Min vistelse i dessa fjälltrakter hade icke enbart entomologiskt syfte, och då dessutom tiden för insamling av insekter visserligen var den lämpligaste i fjällen men dock alltför kort, kan denna min uppsats alldeles icke göra anspråk på att lämna en fullständig bild av skalbaggsfaunan i dessa trakter. Men coleopterologerna och insektgeograferna torde ändock med nämnda brist på bestämdare lokaluppgifter till skalbaggfaunan inom detta i åtskilliga andra hänseenden rätt väl utforskade område ha intresse av att taga del av mina anteckningar över vad jag häruppe lyckades finna. Även i naturskyddshänseende kan det ju ha sin betydelse få erfara, vad området inom sina gränser hyser av nämnda insektordning och som sålunda numera är lagligt skyddat mot fångst.

Skalbaggfaunan gör här med undantag för några phytophager och carnivorer beträffande individantal ingalunda det intryck av rikedom som fjärilfaunan. Någon motsvarighet till t. ex. en del Anarta-arters utomordentliga individrikedom gives alldeles icke bland skalbaggarna. Vad angår t. ex. carabider, kan man få lyfta på sten efter sten och kanske först efter den hundrade eller så, att man finner ett djur. De till synes för dytiscider så gynnsamma vattensamlingarna med dybotten, vilka finnas inom områdets björkregion, befinnas vid närmare undersökning så gott som alldeles undvara allt insektliv. Bland de omkring 60 arter coleoptera, som jag lyckades uppbringa i dessa trakter, äro emellertid en del intressantare arter, och då jag under så kort tid som några veckor lyckades uppspåra två för den svenska faunan nya arter, kan man antaga att ytterligare åtskilliga nykomlingar till vår fauna återstå att upptäcka häruppe. Speciellt torde man med utsikt till framgång kunna söka efter sådana former som anträffats i nordliga Norges fjälltrakter samt finska lappmarkerna men ännu ej hos oss. De av mig anträffade två som svenska nya arterna äro just sådana från Norge och Finland förut kända arter. De äro staphyliniderna *Othius lapidicola* KIESW. samt *Boreaphilus Henningianus* SAHLB. Den förra har enligt den Grillska katalogen SPARRE-SCHNEIDER funnit i Telemarken, Valders, Tromsö och Sydvaranger, och den förekommer vidare, enligt samma källa, i Finland till Muonioniska. Den senare, vilken

enligt SEIDLITZ liksom den i Jämtland av BOHEMAN funna *B. velox* HEER. överallt förekommer mycket sällsynt, är enligt GRILL anmärkt för Norge på Dovre (J. SAHLBERG) och Tromsö (SPARRE-SCHNEIDER) samt för Finland vid Helsingfors och i Lappland, varjämte en varietet *longicornis* J. SAHLB. ävenledes blivit anträffad i Norge och Finland. Man kunde av dessa lokaluppgifter, som omspänna en rätt vidsträckt utbredning inom våra grannländer, redan på förhand på goda skäl sluta, att de nämnda båda arterna också förekomma i våra fjälltrakter. Fynden av arterna i Lappland bestyrka vad som ofta framhållits, nämligen att i Lappland oerhört mycket ännu återstår att utforska i entomologiskt hänseende.

Så väl *Othius*- som *Boreaphilus*-arten anträffades i endast 1 exemplar vardera och båda på liknande lokaler, nämligen på lägre, fuktiga ställen under stenar i närheten av Abiskojokk vid dess nedre lopp. Det av mig påträffade exemplaret av *Boreaphilus Henningianus,* vilket liksom *Othius*-arten för granskning varit sänt till herr EDMUND REITTER i Paskau, överensstämmer i allt med SEIDLITZ' beskrivning i Fauna Baltica utom vad beträffar storleken. S. uppgiver denna till 2,5 mm., men mitt ex. är rätt betydligt större, väl 3,5 mm.

Under stenar, trädgrenar, brädlappar, mossa o. dyl. på stränderna av Abiskojokk var *Nebria Gyllenhalii* SCH. kanske den vanligaste skalbaggen, och den rödbruna varieteten *rufescens* STRÖM förekom ävenledes talrikt. På samma och liknande lokaliteter gjordes enstaka fynd av *Leistus ferrugineus* L., *Notiophilus aquaticus* L., *Philontus albipes* GRAV. (många ex.), *Gabrius nigritulus* GRAV., *Quedius molochinus* GRAV., *Stenus canaliculatus* GYLL., *Liogluta graminicola* GRAV., *Arpedium quadrum* GRAV. (flera ex.), *A. brachypterum* GRAV. (endast 1 ex.), *Geodromicus globulicollis* (flera ex.), en obestämd *Atheta*- och en likaledes obestämd *Tachyporus*-art.

Patrobus-arterna *assimilis* CHAUD. och *septentrionis* DEJ. erhöllos här och där, den senares varietet *rubripennis* THOMS. dock endast på Nuolja ovan trädgränsen. Den hade sin i fjällen bekanta förekomst under stenar vid kanten av den smältande snön i sällskap med *Nebria nivalis* PAYK. Under stenar högt uppe på den sterila fjällplatån hittades *Harpalus nigritarsis* SAHLB.

På den sandiga stranden av Abiskojokk löpte *Bembidium Fellmannii* MANNH.

På de med skifferstycken tätt beströdda öppna platserna vid fjällets fot samt närmare turiststationen söktes under stenarna, varvid uppmärksammades ett och annat exemplar av *Carabas glabratus* PAYK., *Amara brunnea* GYLL. och *erratica* DUFT., båda i ett fåtal individ, under det *A. rufocincta* SAHLB. och *A. Quenseli* SCHÖNH. förekommo än sparsammare, vidare *Ca-*

lathus micropterus DUFT., *Miscodera arctica* PAYK. och *Bradycellus collaris* PAYK.

De med gräs- och rik fjällörtvegetation täckta sluttningarna omkring Nuoljabäckens nedre del voro hemvist för de två *Cryptohypnus*-arterna *rivularis* GYLL. och *hyperboreus* GYLL. samt för *Simplocaria metallica* STURM. I spillning på betesplatser här i närheten grävde några coprophager: *Aphodius fossor* L., *A. granarius* L. och *A. lapponum* GYLL.

Den vackra björkskogen vid Nuoljas fot med dess rika bottenvegetation av sådana lundväxter som *Myosotis silvatica*, *Melandrium rubrum*, *Ribes rubrum* m. fl. hyste några skalbaggar, som äro karakteristiska för våra sydligare lövskogar: *Campylus linearis* L. och *Corymbites impressus* FABR. samt *Hylecœtus dermestoides* L., av vilken sist nämnda art fångades ett exemplar i flykt i den frodiga lövskogen av björk, hägg och rönn längre uppåt Abiskojokks stränder. I rönn- och häggblommorna skattades honungsförrådet av *Epuræa æstiva* L. samt *Anthobium ophthalmicum* PAYK., vilken senare art förut ej iakttagits i Sverige norr om Uppland. Åtskilliga av de äldre björkarnas stammar voro svårt minerade av *Sinodendron cylindricum* L., men för övrigt voro de bark- och trä-ätande djuren anmärkningsvärt sällsynta. Förutom en skinnbagge, en aradid, som förekom mycket allmänt under björkbarken, lyckades jag här endast anträffa ett exemplar av *Salpingus foveolatus* LJUNGH. Vid lövskogen var också *Podabrus lapponicus* GYLL. bunden. Den sågs i ett och annat individ på bladen av träd och buskar.

Områdets vattenskalbaggar syntes ha inskränkt sin existens uteslutande till de små grunda källdrag, vilka upprinna i vitmossmarkerna mellan Nuoljafjällets fot och Torneträsk. Här sågos *Gaurodytes congener* PAYK., mörkare och ljusare exemplar, rota i det brunsvarta bottenslammet i sällskap med *G. guttatus* PAYK. Bland de tillvaratagna vattenskalbaggarna var också ett ex. av den sällsynta *Gaurodytes Wasastjernai* SAHLB. Ett par *Hydroporus*-arter höllo också till i de små dyiga vattensamlingarna. Det var den glänsande formen av *H. nigrita* FABR. samt en varietet av *H. memnonius* NICOL. med helt svart prothorax och helt svarta elytra. Det torde vara varieteten *niger* STURM, vilken förut anträffats i Jämtland samt i Norge och Finland till Lappland, under det huvudarten i Sverige ej är känd från nordligare förekomst än Stockholm.

I videområdet utefter fjällets bäckdalar samt i övre delen av björkregionen voro buskarna angripna av en del curculionider samt phytophager, nämligen *Dorytomus salicinus* GYLL., vidare *Phytodecta affinis* SCHÖNH., en varietet med helt svart prothorax, *Phytodecta pallida* L. samt *Phyllodecta vitellinæ* L.

Under stenar på en gräsbeväxt fjälläng i närheten av Björkliden förekom *Otiorrhynchus nodosus* FABR. rätt talrikt.

Nämnas slutligen *Anthophagus alpinus* FABR., *Cryptophagus scanicus* L., *Corymbites æneus* L. samt *Apion marchicum* HERBST, är förteckningen på av mig inom området anmärkta coleoptera fullständig.

Anton Jansson.

Nytt från Riksgränsen.[1] — Åren 1910, 1912 var jag i Abisko och njöt obeskrivligt av den härliga fjällfloran. Det var något för en sörlänning att se alla dessa växter i levande livet, då man förut sett endast torkade stackare i herbarier. Flera arter *Saxifraga*, lappljungen, *Dryas*, *Diapensia*, *Wahlbergella*, *Andromeda* m. fl. och i Pålnoviken *Chrysosplenium tetrandrum*. Gott om *Lychnis* och *Trollius* högt uppe på fjällsluttningarna. Men som det här i Abisko var förbjudet att samla insekter och jag hade mina håvar med, packade jag mig av till Riksgränsen, där jag trivdes utmärkt och fick en hel del smådjur i sikten. De flesta togos nära stationen i en sänka nedanför en berghäll bland mossan och gräset och under ett par småbuskar av *Salix glauca*. I ett par liter smolk funnos omkring 400 stycken. Att det var så gott om individer, berodde nog därpå, att ovanpå hällen låg en väldig skräphög, som innehöll alla möjliga godsaker, såsom skinnbitar, trasor och köksavfall. Vid regn silade de ädla safterna ned för hällen i sänkan och mossan och så blev det en ljuvlig ort isynnerhet för halvvingar. De flesta voro *Atheta graminicola*, *atramentaria* och *punctulata*, *Olophrum boreale*, *Anthophagus alpinus*, *Geodromicus globulicollis* var mycket allmän, *Gnypeta coerulea* likaså, *Arpedium brachypterum*, *Liogluta granigera*, *Boreaphilus* m. fl. En del atheter, som jag ej kunde bestämma, sändes till prof. SAHLBERG i Helsingfors, men han har ännu ej haft tid med dem. Vid Katteraksjöns strand fann jag en *Stenus*, vars plats är lätt att bestämma, men arten finnes ej beskriven varken hos SAHLBERG, GANGLBAUER eller SEIDLITZ. Liknar mest *humilis*, men har enkel fjärde tarsled, djupt fårad panna och svarta ben. Ryggsegmentens köl är tydlig på alla segmenten, varför namnet *carinatus* torde vara lämpligt.

Stenus carinatus n. sp. — Schwarz, etwas glänzend, kurz weisslich behaart, oben nur an den Seiten des Abdomens, erstes Glied der Kiefertaster gelb, die Beine ganz schwarz. Der Kopf etwas breiter als der Halsschild aber etwas schmäler als die Flügeldecken, ziemlich stark und dicht punktirt, zwischen den Augen mit zwei tiefen Stirnfurchen, zwischen denselben dachförmig gewölbt. Die Fühler kurz, ihr drittes Glied wesentlich länger als das vierte. Halsschild schmäler als die Flügeldecken so lang oder ein weing länger als breit. Die Seiten etwas vor der Mitte beinahe eckig vorspringend, von da nach hinten eingeschwungen verengt, in der Mitte hinten kurz und tief gefurcht.

[1] Ur brev till redaktören.